

REVISTA DE L'ASSOCIACIÓ CULTURAL
FENT CARREERANY

MARIA DE LA SALUT

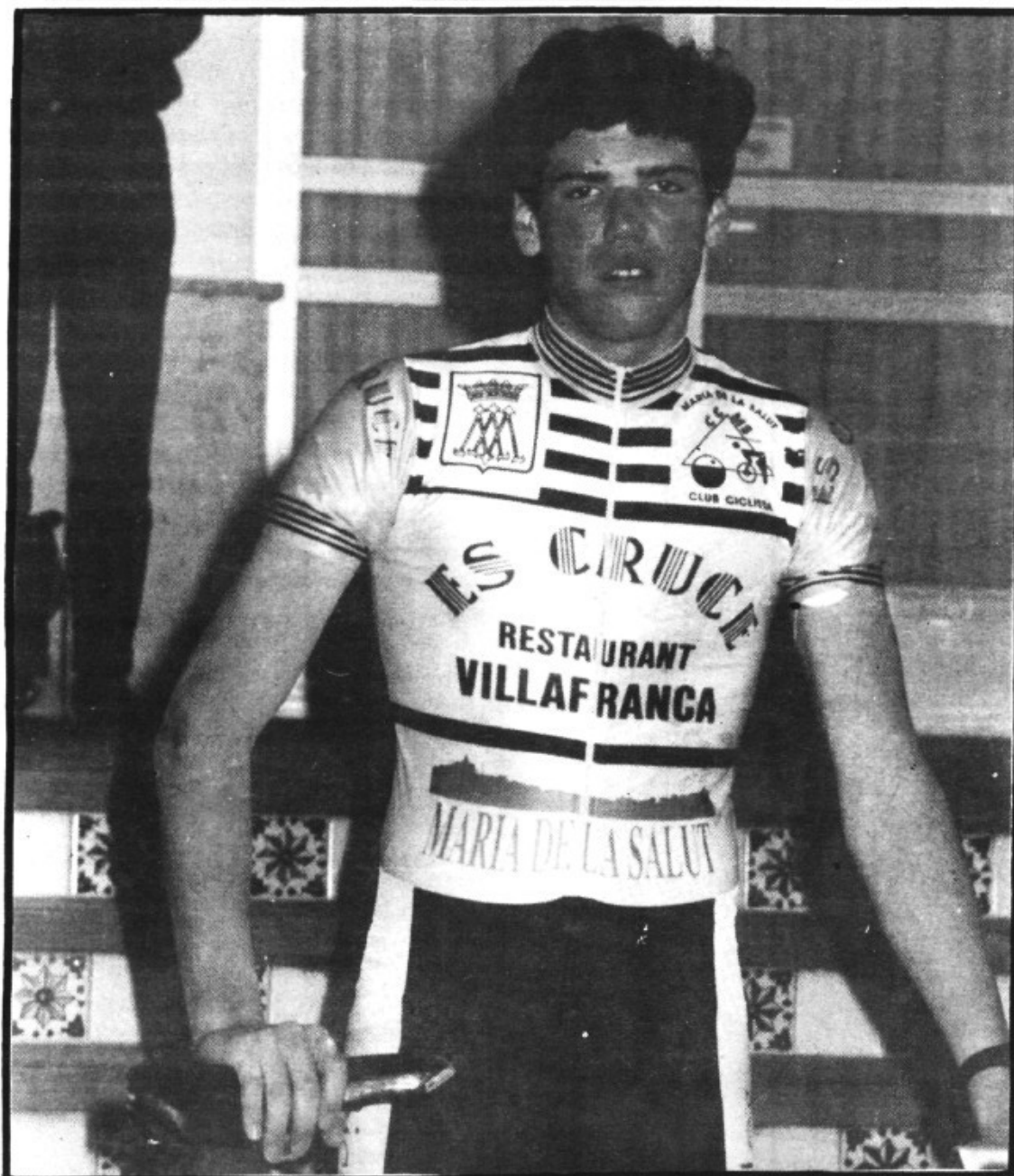
ASSOCIACIÓ PREMSA FORANA
DE MALLORCA

Número 85

AGOST

Any 1993

DANIEL ESTARELLAS, TRICAMPIÓ:
VELOCITAT, QUILÒMETRE I PUNTUACIÓ.

Sumari

Editorial i sumari	2
Exposició sobre la vida i l'obra de Josep Maria Llompart	3
III Jornades Culturals i Esportives	4
Moltes accions diàries poden canviar el món	5
Sa Xerradeta amb Pilar Rahola, diputada d'ERC	6
Les xerrades de Ses Tarragones continuen cada divendres	9
Bullit de Notícies	10
Demografia. Telèfons	12
Mancomunitat del Pla de Mallorca	12
El temps. Temps passat	13
Visita del diaca Joan	14
Poemes i gloses	16
Carrerany Esportiu: Ciclisme	17
Excursió del cor parroquial	20

Fotografies:

Bernat Ribas
C.C. de Maria de la Salut
Diario de Mallorca
El Dia del Mundo
El País

EDITORIAL

És temps d'estiu; temps de vacances per a uns i de més feina per a aquells que treballen en el sector turístic o al camp. Però per a tots és un temps especial; al poble s'hi veu més gent, al poliesportiu hi ha molta d'activitat, especialment els horabaixes que hi ha cursets de natació o els vespres que hi ha futbol, les vetllades a la plaça són animades... Els mesos d'estiu sembla com si tots féssim un parèntesi a les nostres activitats i els nostres maldecaps quotidians; volem allunyar-nos de la monotonia de sempre i reparar les forces per reprendre les nostres obligacions quan torni el mes de setembre.

Però descansar no és no fer res; és fer aquelles coses per a les quals no trobam temps quan duim una activitat laboral; veure els amics, conversar, llegir aquell llibre que comprarem amb il·lusió i després abandonarem en un racó, satisfer els petits desitjos que no caben en una jornada apretada de treball, fer aquell viatge que ens proporcionarà el plaer de conèixer amb respecte altres cultures i altra gent, gaudir de la natura i l'aire lliure...

És vertaderament lamentable que hi hagi persones que no ens deixin disfrutar del tot aquest temps de vacances i l'aprofitin per destruir i cremar una part dels nostres boscos i pinars. Ja és quasi rutinari que les primeres planes dels diaris ens informin d'un incendi en algun indret de la illa. Tots sabem que la majoria d'aquestes destruccions són provocades, però no podem entendre les obscures motivacions que poden impulsar una persona a actuar d'aquesta forma. Per acabar amb aquest espectacle degradant caldria que tots prenguéssim consciència del valor de la natura, que les autoritats adoptassin mesures per tal que fos cada vegada més difícil actuar impunement en aquest sentit i tots treballàssim per construir una societat en la qual cremar boscos no constituís un interès o un plaer.

100 ANYS
DE
MIRO
ILLES BALEARS

EQUIP DE REDACCIÓ:

Magí Ferriol Bauzá
Pere Fons Pascual
Joan Gelabert Mas
Margalida Mas Vicens
Miquel Morey Mas
Onofre Sureda Ribas

HAN PARTICIPAT EN AQUEST NÚMERO:

Pere Crespí Salom, Club Ciclista de Maria de la Salut, Aina Ferriol Pastor, Pere Riera Estelrich.

EDITA:

Associació Cultural FENT CARRERANY,
Sant Miquel, 11 07519 Maria de la Salut

IMPRIMEIX:

Apostol y Civilizador.
Petra.

Nº DEPÓSIT LEGAL: PM-457/1986

La redacció de Fent Carrerany
no es fa responsable de les
opinions dels qui hi escriuen

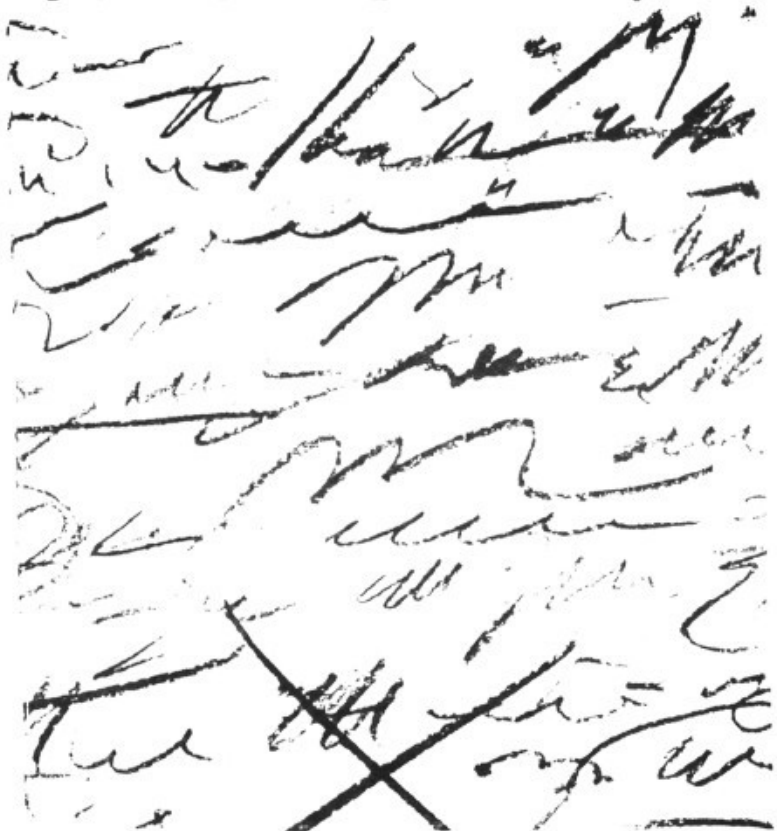
EXPOSICIÓ SOBRE LA VIDA I L'OBRA DE JOSEP MARIA LLOMPART

El passat mes de gener, i com a cloenda de tots els actes i homenatges que li feren el mes de desembre, s'havia d'inaugurar -en vida de l'homenatjat- una exposició itinerant sobre la vida i l'obra de l'escriptor Josep Maria Llompart. Malauradament, l'exposició es va convertir en un homenatge pòstum. En Llompart morí a finals de gener i l'exposició s'ha convertit en una mostra pòstuma de fer arribar la seva figura a tots els racons de la nostra terra, òrfena de coneixements sobre personalitats de la categoria i entitat del poeta Josep Maria Llompart. Quan vàrem saber que l'exposició recorreria els pobles de Mallorca, que així ho sol·licitassin, ens vàrem posar en contacte amb l'Obra Cultural Balear, per tal de veure la possibilitat de dur-la també a Maria. Ens digueren que sí i vàrem concretar les dates de les Festes de la Mare de Déu, perquè tengués el màxim de ressò possible. En parlàrem amb l'Ajuntament perquè assumís els costos del muntatge i ens digueren si ho podíem avançar per tal de coincidir amb les Jornades Culturals i Esportives que es farien a finals de juliol. Finalment es va aconseguir que l'exposició es faria la primera setmana d'agost, formant part del programa d'activitats i que

inclouria un taller a partir de la vida i l'obra de l'escriptor. Aquesta exposició es farà a l'Escola de Baix, s'inaugurarà dilluns dia 2 i serà a Maria fins diumenge dia 8. Es podrà visitar els capvespres de 6 a 9.

Per tal de ressaltar encara més l'exposició, es va parlar de muntar una xerrada sobre la vida i l'obra d'en Llompart. A hores d'ara ja tenim confirmada la presència d'en Joan Mas i Vives que ens parlarà sobre la seva poesia, en Damià Pons, que ens parlarà del paper que l'escriptor jugà com a mestre i orientador de molts d'escriptors els darrers vint-i-cinc anys, un representant de l'OCB, la qual en Josep Maria Llompart presidí en uns anys certament difícils, i alguns altres que encara falten per confirmar. Aquesta xerrada es farà segurament a SA CAPELLA FONDA, on malauradament no ha estat possible posar l'exposició, ja que estava compromesa des d'abans.

Des d'aquí vos convidam a fer-hi acte de presència i d'aquesta manera conèixer una mica més el paper que en Josep Maria Llompart ha tengut, en la història de Mallorca, les tres darreres dècades.

III JORNADES CULTURALS ESPORTIVES

Per tercera vegada l'Ajuntament de Maria ha convocat unes Jornades de caràcter cultural i esportiu per als mesos d'estiu. El mes passat ens queixàvem que no teníem cap classe d'informació que pogués orientar els lectors de cara a les intencions del consistori. Ara sí que en podem parlar, malgrat que sigui una mica tard.

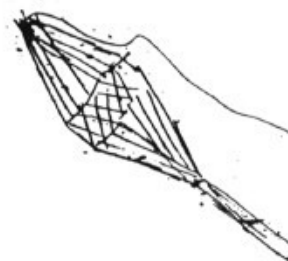
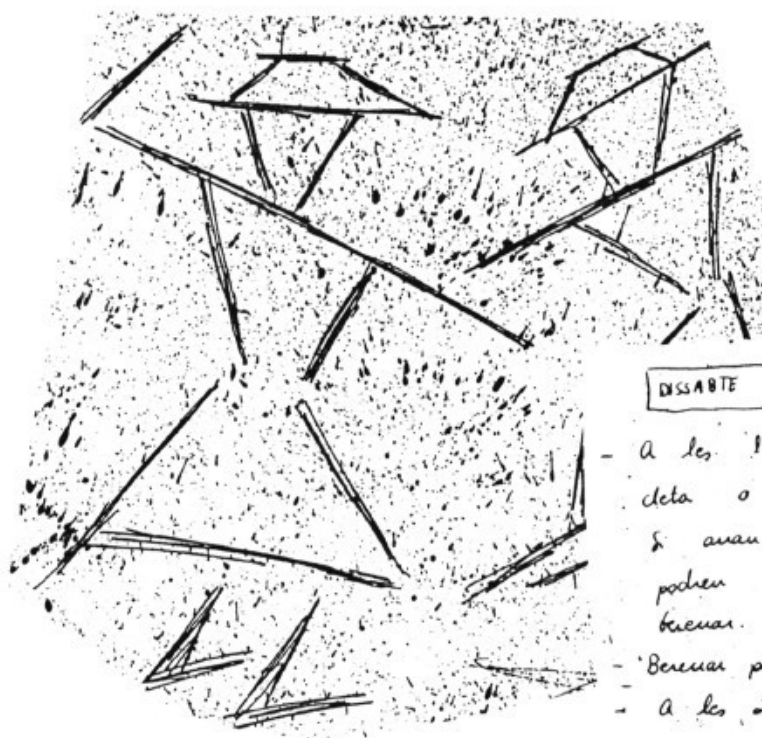
Els actes començaren el passat 17 de juliol, amb un Concert celebrat al pati de l'Escola de Baix, organitzat pels Quintos d'enguany. L'endemà, diumenge, hi va haver una gimcana a la Plaça des Pou, organitzada pel Club d'Esplai. Va ser molt divertida i hi hagué una bona participació. Durant aquesta setmana en què feim aquest número de la revista, els tallers i altres activitats esportives ocupen la pro-

gramació. Entre d'altres hi ha: titelles, caparrots, cuina, vídeo, ràdio, etc. Entre les activitats esportives podem parlar de: tennis, tennis taula, bàisbol, tir de fona, etc.

Dissabte dia 24 hi haurà ball de bot i xerrada popular, així com un play back infantil. Diumenge dia 25 hi haurà una Mostra de Cuina.

Dia 31 hi ha una marxa a Santa Margalida, a peu, amb bicicleta o amb qualsevol altre vehicle no contaminant, així com un final de festa a la Plaça amb el grup NATURA.

També hi haurà una exposició sobre l'obra del poeta Josep Maria Llompart que es farà a l'Escola de Baix, la setmana del 2 al 8 d'agost, així com una taula rodona sobre la seva vida i la seva obra.

DISSABTE 31 JULIOL

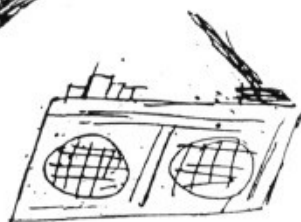
- A les 17'30h. marxa a Sta. Margalida: a peu, en bicicleta o altre vehicle no contaminant.
- Anar a l'Ajuntament de dia 15 al 24 juliol per recollir un tiquet per una camineta breu.
- Benvens per tots els participants a aquestes jornades a la Plaça.
- A les 22h. música i ball per a tots amb el grup NATURA.

SETMANA DEL 2 AL 8 D'AGOST

Exposició itinerant Josep M. Llompart a l'Escola de

DISSABTE 7 D'AGOST

- Xerrada sobre l'obra Josep M. Llompart

MOLTES ACCIONS DIÀRIES PODEN CANVIAR EL MÓN

Sabíeu que cada vegada que encenem el llum la nostra illa corre el perill d'inundació? Encara que és una relació un poc exagerada, hi ha part de veritat.

La llum utilitza electricitat la qual es produïda en una estació o central (Es Murterar) mitjançant el consum de carbó; aquest produeix gas, diòxid de carboni (i altres) que contamina l'atmosfera. Aquest gas ajuda a encaletir la temperatura terrestre i els gels dels Pols Nord i Sud poden començar a fondre's, la qual cosa duu com a conseqüència un augment del nivell del mar i és per això que les illes poden ser inundades amb molta més rapidesa.

Això és un exemple d'entre d'altres sobre accions diàries que poden fer canviar el món. Ben pensat si tots els ciutadans d'aquest planeta ens adonàssim de moltes altres relacions de fets diaris crec que podríem millorar el món.

A pesar de tot, el món és molt complicat però hi ha moltes accions o fets que realitzam freqüentment que impliquen moltes relacions. Ens podríem imaginar per exemple quines conseqüències per a la Terra té el fet de comprar una capsa de bombons (xocolata)?

La xocolata s'extreu del cacau, un arbre originari d'Amèrica del Sud.

El cacau es va dur a Àfrica pels europeus on el varen cultivar.

Actualment aquestes plantacions ocupen a Àfrica molta superfície.

El poble africà a pesar de tot pot cultivar molt poques terres per al seu propi consum, molta de gent passa fam.

Els camps de cacau són venuts als països rics per uns preus molt baixos.

Productes químics (pesticides) són emprats en els camps de cacau i els treballadors moltes vegades entren en contacte amb ells (fumigacions).

Menjar molt de xocolata es dolent per a la salut ja que molts d'aquests pesticides es troben al fruit del cacau.

Els països pobres tenen elevats deutes amb els països rics fins a tal extrem que necessiten comprar més del que deuen.

Actualment la societat consumista ens fa gastar cada vegada més doblers per tal de deure.

El anunci publicitaris utilitzen imatges de gent rica utilitzant productes procedents de gent pobre.

Als països pobres desapareixen molts arbres quan es cremen i d'aquesta manera hi ha més camps per cultivar.

El petroli importat a canvi del cacau contamina l'atmosfera i és un perill per a la vida salvatge i la gent.

El petroli és massa car per als països pobres i per això cremen boscos.

L'energia utilitzada als països rics procedeix del petroli i el carbó.

Les fonts de petroli de la Terra són utilitzades cada vegada més i el preu va augmentant contínuament.

El cacau és transportat des de llargues distàncies a Europa abans d'extreure la xocolata.

La xocolata és elaborada a les fàbriques d'Europa

Les capsas de xocolata utilitzen gran quantitat de paper, el qual també està produït a les fàbriques.

Molts boscos europeus han estat substituïts per espècies més productores de paper.

Com a resultat d'utilitzar paper a les capsas això suposa un augment de deixalles i contaminació.

Les deixalles són cremades o enterrades.

Si són cremades la contaminació augmenta i els nivells de diòxid de carboni són més elevats.

L'increment del diòxid de carboni és responsable de l'augment de la temperatura terrestre.

Aquest augment de temperatura de la terra duu com a conseqüència la sequera i un augment de la fam al món.

Com podem veure una senzilla acció com aquesta pot originar efectes molt perjudicials per al nostre planeta, en els mans de l'home hi ha la solució, que ha de passar, crec que necessàriament, per una bona educació ambiental.

Pere Crespi i Salom

SA XERRADETA AMB...

PILAR RAHOLA, DIPUTADA D'ESQUERRA
REPUBLICANA DE CATALUNYA

Va ser el divendres dia 2 de juliol a les Trobades de ses Tarragones, on vàrem poder sentir la veu independentista de na Pilar Rahola, tot just estrenat el seu càrrec de diputada a les corts espanyoles. Després del seu discurs i del col·loqui que el seguí, i abans de passar a la part gastronòmica que clou cada Trobada, na Pilar Rahola va fer un apartadet i ens va concedir uns moments de tertúlia particular. També hi feren cap, Antoni Mas de la revista de Santa Margalida i Jaume Sastre de L'Estel de Mallorca.

Allò que primer et sorprèn de na Pilar Rahola és la força del seu discurs, la seva coherència, la seva manera d'exposar el missatge. Si tenim en compte que és una persona jove (trenta-quatre anys), la contundència i la seguretat amb què s'expressa encara sorprèn més.

-Pilar, quan parles presentes una imatge de dona molt segura, molt enèrgica, però alhora molt pedagògica en els teus plantejaments, molt propera al teu interlocutor; com t'ho fas per convèncer el personal?

-Segurament perquè m'ho crec. Fa molt de temps que estic reflexionant sobre el país i em sent molt segura de les meves conviccions. Tenc un caràcter molt obert i això fa que possiblement connecti força bé amb la gent.

-En una entrevista vares dir que anaves a "seduir Madrid"; com ho penses fer això?

-Quan agaf el pont aeri, pens que tot això que els he d'explicar ha de ser tan dur per a ells, que si ho he de fer que sigui almanco amb un somriure d'orella a orella. El dret a la independència de la nostra nació, els límits de la nostra nació. Tot això dit clarament, no amb la boca petita, ha de formar part del meu discurs. Perquè de tot això no se'n parla gens a Madrid. Parlar amb tranquil·litat de l'aspecte lingüístic, dels drets del poble català, ha de ser habitual, no com fan la majoria de parlamentaris catalans que van a Madrid a fer-se perdonar els seus orígens.

-Tu ets una persona que procedeix del món de les idees, has treballat en diversos mitjans de comunicació com EL MÓN, EL PAÍS, L'AVUI, CATA-

LUNYA RÀDIO, TV3, directora literària d'EDITORIAL PÒRTIC, presidenta de la FUNDACIÓ ACTA; com has passat del món de les idees al món de la pràctica política, i per què has pres partit?

-Quan vaig dir que sí a n'Àngel Colom i a encapçalar la candidatura per Barcelona i obrir l'espai del nostre projecte a Madrid, va ser perquè n'estava convençuda que era el moment ideal. Entenc que històricament el projecte autonòmic ha fracassat i per aquest camí no ens en sortirem mai. Si val la pena lluitar per una cosa ha de ser per la independència i a favor de la sobirania. Per tant quan m'ho proposaren vaig creure que era una cosa coherent. Al capdavant si un nacionalista no treballa per la independència del seu país, per què treballa?

-I per què ERC, i no Convergència o Iniciativa?

-Per raons molt evidents. A Iniciativa, on hi tenc bons amics, crec que no tenen clars els objectius nacionals. Desgraciadament l'herència comunista, en aquest tema, el dels drets nacionals, no ho ha tingut mai clar. L'herència comunista pesa massa encara dins d'Iniciativa i fa que en moments importants hagi tingut una actitud molt dubtosa. Jo crec que Iniciativa no és un projecte nacional. Fixau-vos com a les eleccions, Iniciativa puja quan aquestes es fan en clau espanyola, i no, quan són en clau catalana. Els votants saben, per tant, que estan fent una opció espanyola. Jo que véc d'una tradició llibertària - quan tothom llegia Marx, jo llegia Bakunin-, m'hagués sentit incòmoda amb un llast massa ortodox. Si m'identific amb ells en el sentit de progrés, me n'allunyen els seus plantejaments dogmàtics. I Convergència? D'ells em diferencia, sobretot, el model de país. Em sent més a l'esquerra. És cert que hagués pogut prioritzar el tema nacional i ser companya de viatge. Crec que Convergència va poder ser companya de viatge del nacionalisme fins fa uns

anys en què ens va portar a una via morta per al nostre país. He dit algunes vegades que Convergència era un gran paraigües que agrupava moltes famílies. Ara he de dir que és un tap, que taponen el procés nacional. Aleshores no sabia si un dia jo aterriria a ERC, però el que sí sabia era que no aterriria a Convergència.

-Com ha quedat la Fundació ACTA, d'ençà que te n'has anat?

-Jo no me n'he anat. N'he deixat la direcció, perquè lligar-ho amb un plantejament tan explícit com el que jo he agafat era incompatible. Jo no sé si estaré molt de temps en política o no, però sí que sé que estaré sempre al servei del país, sigui on sigui. Així, al marge de l' descripció concreta a un projecte hi ha una complicitat entre intel·lectuals que no es pot perdre de cap manera. Així, entre en Vicenç Villatoro, en Cardús, en Gifreu, en Castiella, n'Isidor Marí i tota la gent que formam ACTA, tenim una

mateixa complicitat. És probable que ho vegem amb projectes diferents, però això no ens impedeix fer un pont per dalt. ACTA ha quedat tal com era; gent amiga que treballa per bastir el projecte nacional català.

-I aquesta independència personal que tenies com a intel·lectual; on quedarà?

-Tu recordes en quins partits han militat gent com Josep Benet o Jordi Carbonell; gent al servei del país que en un moment determinat ha fet adscripcions concretes perquè pensaven que era útil. Creus que varen perdre independència de criteri, malgrat militar en opcions concretes? Jo no vull deixar de ser més que una persona provinent del món de les idees que en veure que el país no està resolt, fa una adscripció política per ajudar a resoldre'l.

-Quin país defensaràs Pilar? Una cultura, una nació, cinc territoris diferents, cinc polítiques diferents, quatre marcs estatals diferents. Hi ha Déu que ho arregli això?

-Aquesta és la gran destrossa que han fet a la nostra nació. No solament estats diferents, sinó que dins del mateix estat s'han creat poders locals diferents que no estan relacionats entre ells. Creus que és normal que Catalunya tenguin més relació amb Galícia o Madrid, que amb el País Valencià o les Illes, per exemple? Creus lògic que el president Joan Llerma no hagi visitat mai oficialment Catalunya? Jo conceb la meua nació en primer lloc com a sobirana. Amb la mateixa sobirania que tenen els altres. Ni més ni manco. Com diu Celdoni Fonoll, jo el que vull és l'autonomia de Portugal. Vull un país de progrés, net, habitable. Vull un país complet, estructurat federalment, dins d'un marc europeu. No vull un país emmarcat en una Europa de fronteres. I que siguem sobirans en les coses que afecten el nostre país.

-¿Com li explicaries a un valencià o a un mallorquí, que des de fa anys treballa pel seu país, en organitzacions sorgides en els seus territoris respectius, quan veu que en unes eleccions es presenta una opció com ERC, i que li disputa el mateix espai electoral polític?

-Com explicaria a un votant dels nacionalistes de Mallorca, del PSM, la presència d'ERC? Per començar els partits no neixen per sobreviure's constantment, sinó que han de ser eines de projectes i si un dia jo crec que ERC no és útil com a projecte, bé, ja ens n'inventarem un altre. Si no hi ha un projecte de la nació sencera, no està clar a què jugam. Jo li diria a un bon nacionalista que vota PSM o UPV, o que vota alguna altra opció, que pensi que només es pot ser profundament coherent amb un projecte que englobi la nació sencera. No és que ERC vengui a ocupar un espai ja ocupat, sinó que si ho fa és per coherència amb el seu propi projecte nacional. En definitiva, qualsevol opció nacionalista, es digui com es digui, o té clar el seu marc nacional i l'objectiu final, o no té clar res. No som enemics del PSM, ni ells d'ERC. Cal trobar vies de diàleg. Sabem que per Mallorca volem el mateix, però a més a més ERC, ho vol per a tota la nació. Aquesta és la diferència.

-Per acabar, què t'ha semblat aquest muntatge de ses Tarragones?

-Jo m'he sentit molt còmoda. Quan em trob a gust, m'hi trob molt bé. Si expliques una cosa amb la que creus i veus que ets tan ben rebuda et trobes de meravella. Jo venia cansada de tot el rebombori d'aquests dies passats, però la veritat és que m'he trobat tan bé que me'n tornaré descansada i tot.

I aquí ho deixarem. Un arròs groguenc i carregat ens esperava damunt les taules. A pesar de tot, encara ens va comentar cinc cèntims de la seva anada a Madrid a veure el "ciudadano Juan Carlos",

i que en el seu discurs davant la cambra ciutadana el nostre poeta Josep Maria Llompart, tal i com ho va fer, efectivament, uns dies després

Miquel Morey i
Joan Gelabert

LES XERRADES DE SES TARRAGONES CONTINUEN CADA DIVENDRES

No solament ha estat na Pilar Rahola qui ha passat per ses Tarragones aquest estiu. D'altres han estat els convidats a les vetlades de ses Tarragones que cada estiu organitza ERC.

En Puigcercós, secretari de l'organització juvenil del partit també va venir a parlar el passat dia 9. En Puigcercós és a més diputat al Parlament de Catalunya per la circumscripció de Girona. Després d'ell comptarem amb la presència d'en Josep Lluís Carod i Rovira, un dels ideòlegs del partit i persona

d'un carisma i d'un atractiu especial com a comunicador. Les seves agudes observacions connectaren ràpidament amb un auditori que segueix la xerrada amb autèntic interès.

A l'hora de tancar l'actual número de la revista sabem que el proper divendres es comptarà amb la presència del sociolingüística eivissenc Bernat Joan i Mari que fa dos anys ja intervingué en una de les xerrades.

111 anys de confiança

La **1**a. entitat financera de les Balears

La **1**a. amb una Obra Social i Cultural al servei dels nostres ciutadans

La **1**a. contribuint al creixement econòmic de la nostra Comunitat

BULLIT DE NOTÍCIES

S'OBRE UN NOU CARRER A MARIA

Quan estam enfortint aquest número de la revista continuen les obres per obrir un nou carrer a Maria. Aquesta nova via enllaçarà el carrer Escola de Nins amb el carrer Villalonga, passant per davant del "xibiu" de l'Escola de Dalt. Benvingut sigui aquest nou carrer, si s'aconsegueix que la part del davant de l'Escola dels Nins quedi una mica més decent i presentable del que és ara.

ELS NINS I LES NINES DE L'ESPLAI SE'N VAN D'ACAMPADA

El Club d'esplai ES REBROT ha organitzat per a aquest estiu dues acampades per als nins i nines de Maria. Primer seran els més petits els que aniran a SON PERDUT, a Calonge, una casa de colònies del G.D.E.M. ESPLAI DE LES ILLES de dia 25 de a dia 29 de juliol, mentre que els més grans aniran a Menorca ja dins del mes d'agost. A veure si s'ho passen tan bé com aquests anys passats.

CÀTEDRA CULTURAL I ESPORTIVA

El passat dia 17 començaren les activitats de la Catedra cultural i esportiva, organitzada per l'Ajuntament. Aquest és el tercer estiu que tenen lloc unes jornades d'entreteniment, de formació i esport per als més petits i els que no ho són tant.

L'AJUNTAMENT CONVOCA LES ASSOCIACIONS DE MARIA

El passat dissabte dia 17 de juliol, les associacions de Maria varen ser convocades a l'Ajuntament per tal de parlar del capítol de subvencions, el reglament que les ha de regular i concretar el programa de festes de la Mare de Déu. Tal i com férem públic, la nostra associació va qüestionar aquest Reglament i va opinar sobre el seu articulat. Així ho feren també altres associacions com el Club Ciclista. S'acordà que de cara a l'any vinent les associacions que vulguin presentar esmenes ho podran fer fins a finals d'any. Al final es llegiren les peticions que cada entitat feia i s'acordà que el proper dissabte, dia 24, se'n tornaria parlar, així com de la coordinació dels actes de les festes

CANVI DE REGIDOR

En dates properes es produirà un canvi a l'Ajuntament. Per motius de treball el regidor Joan Sabater, del P.S.O.E., haurà de residir tem-

poralment fora de Mallorca; per aquesta causa haurà de ser substituït al Consistori per na Francisca Bergas Frau, que ocupava el lloc número sis a la llista del P.S.O.E. en les passades eleccions municipals.

DOS NOUS MITJANS D'INFORMACIÓ A PUNT DE SORTIR

Segons han fet públic diversos mitjans de comunicació són a punt de sortir al carrer dos nous setmanaris en llengua catalana. Els dos sorgeixen a la Part Forana. Un d'ells, LA NAU, editat a Campos vol esdevenir diari i cobrir tota l'illa. L'altre MIGJORN, neix amb vocació comarcal. Els desitjam que tenguin tot l'encert que una empresa d'aquest tipus necessita, per a bé de tothom.

SEGON PREMI LITERARI SANT BARTOMEU, DE CONTE CURT

Hem rebut de l'Ajuntament de Montuïri, la convocatòria d'un premi literari dotat amb vint-i-cinc mil pessetes, així com dos accèssits de vint i quinze mil respectivament. La modalitat literària és de conte curt, de tema lliure, i inèdit. Les obres guanyadores seran publicades a la revista BONA PAU. Si voleu saber les bases de la convocatòria les teniu a la vostra disposició a la seu de la nostra Associació. Això sí, recordeu que les obres s'han de presentar abans de dia 8 d'agost.

EXPOSICIÓ A SA CAPELLA FONDA

Del 24 de juliol al 8 d'agost hi ha, a la Capella Fonda, una exposició de pintura d'en Ramon Cerdà Llobera.

BULLIT DE NOTÍCIES

ELS CONTENIDORS DE PAPER JA ESTAN REDEPLENS

En el darrer número era notícia que els contenidors de paper instal·lats per l'ajuntament davant les dues escoles ja estaven plens. Ha passat un mes i els contenidors segueixen més que plens, ja que ningú no els ha buidat. Si això no se soluciona prest serà cosa de fer riure i de fer perdre els bons hàbits als crèduls que es pensaven que, així, col·laboraven en el reciclatge del paper i evitar la tala de boscos. A més a més convendria que els altres contenidors es fessin nets de tant en tant, ja que a l'estiu fan una pudor insuportable.

LA PENYA BARCELONISTA CELEBRA EL TRIOMF DEL BARÇA AMB UN BON SOPAR

La nit del divendres dia 9 de juliol, els culés de Maria feren cap i taulada al restaurant de Ca'n Macià a la Platja de Muro, per tal de celebrar amb un

bon tiberi i alegria la consecució del tercer títol de lliga aconseguit pel Barça. Varen ser prop d'una cinquantena els afeccionats que compartiren taula i l'euforia pròpia d'aquests esdeveniments. Segons sembla la propera que preparen vol ser per inaugurar de manera oficial la penya amb la vinguda de qualche peix gros del club.

ELS QUINTOS I LES QUINTES MUNTEN UN BON SARAU AL PATI DE L'ESCOLA

Els quintos i les quintes d'enguany són uns marxosos de primera. Dissabte dia 17 de juliol feren un concert al pati de l'Escola de Baix, amb els grups S'ENCRUIA, THE WALK i VAL NOU. Els quintos duïen el bar i l'ajuntament posava la infraestructura. Sembla que el concert anà prou bé i que feren un bon calaixet que els permetrà fer qualche sortideta.

"la Caixa"

CAIXA D'ESTALVIS I PENSIONS
DE BARCELONA

Demografia

En el moment de tancar la revista no ens havíem assabentat de cap naixement, mort o casament.

Vos recordam que ens alegraria molt que ens féssiu arribar fotografies sobre els moviments demogràfics que es vagin produint.

MANCOMUNITAT PLA DE MALLORCA

BALEARS

MANCOMUNITAT PLA DE MALLORCA

Hem rebut de la Mancomunitat del Pla el següent comunicat amb el prec de la seva publicació:

El servei de promoció Econòmica de la Mancomunitat Pla de Mallorca vol informar sobre la possibilitat d'acollir-se a la convocatòria d'un concurs públic que la Conselleria de Comerç i Indústria, amb la finalitat de complimentar la política de promoció empresarial, va publicar al BOCAIB, núm. 77, Decret 52/1993, de 3 de juny, pel qual es regula el programa de nous projectes empresarials, com una mesura tendent a afavorir un ambient propici per a la creació de noves empreses i activitat industrials a la comunitat Autònoma de les Illes Balears.

L'objectiu del programa és estimular la concepció de projectes empresarials per a la creació de noves indústries, serveis per a la indústria o noves activitats industrials en el territori de les Illes Balears.

La dinàmica d'aquest programa s'inicia amb la convocatòria d'un concurs públic, al qual podran concórrer els interessats presentant els seus projectes empresarials, després es procedirà a la selecció i la concessió de premis, la dotació dels quals els suposarà no sols confirmar la possibilitat d'èxit del projecte, sinó un capital inicial i la possibilitat d'integrar-se en altres programes destinats a la posada en marxa real del projecte.

Beneficiaris del projecte:

-persones físiques amb residència habitual en el territori de les Illes Balears.

-petites i mitjanes empreses que estiguin domiciliades al territori de les Illes Balears.

Tots els interessats en participar en aquest programa, es poden posar en contacte amb el Servei de Promoció Econòmica de la Mancomunitat Pla de Mallorca, amb Llúcia o Marian al telèfon 830000, de dilluns a divendres de 9,00 a 14,00 hores.

TELEFONS D'INTERÉS

AJUNTAMENT	525002 Fax 525194
UN.SANITÀRIA (Cita Prèvia)	525594
APOTECARIA	525020
ESCOLA DE DALT	525083
ESCOLA DE BAIX	525252
CA SES MONGES	525144
LOCAL 3ª EDAT	525564
PARRÒQUIA	525033
GESA INCA: AVARIES	500700
BOMBERS	085
AMBULATORI D'INCA	502850
SON DURETA(Centraleta)	175000
AMBULÀNCIES S.S. (INCA)	502850
AMBULÀNCIES	200362
RECAPTACIO DE TRIBUTS	
DELA CAIB (INCA)	505901
ADMINISTRACIÓ D'HISENDA	
D'INCA	505112
	505150

HORARIS:

AJUNTAMENT:

de 8'30 a 15 hores.

APOTECARIA:

Matí: 9 a 13 hores.

Horabaixa: 17 a 21 hores.

UNITAT SANITÀRIA:

de 9 a 15 hores.

BIBLIOTECA: (vacances fins el 15)

Dimarts,dijous i divendres: de 18-20 h.

Dimecres: de 17 a 20 hores.

Dissabtes: de 10 a 13 hores.

LÍNIA MARIA-PALMA:

Maria: 7'30 i 15 hores.

Palma: 13 i 19 hores.

LÍNIA INCA-MANACOR:

Inca: 12'30 i 19'55 hores.

Manacor: 9'40 i 6'50 hores.

PUNT D'ATENCIÓ CONTINUA- DA DE SINEU:

Carrer Ponent, número 3.

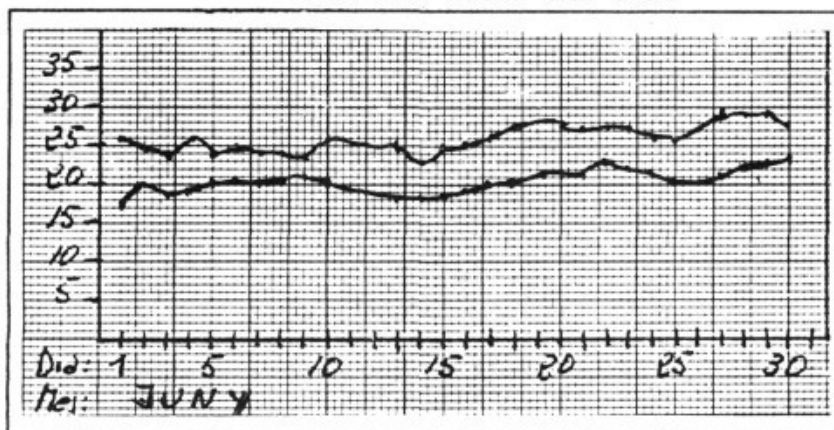
- Per demanar hora al servei de Pediatria heu de cridar de 8 a 14 h. a **855043**

- Per urgències, a partir de les 15 hores heu de cridar al **520292**

- Preparació pel part, postpart, control de gestació i informació sobre anti-conceptius heu de cridar al **236624**

El temps

MES DE JUNY DE 1993

PLUVIOMETRIA
Dia 24 8 l.

TOTAL: 8 LITRES

Temperatura Màxima
29'5 °C (Dia 27)
Temperatura mínima
17 °C (Dia 1)
Temperatura Mitjana
23 °C
Mitjana màximes
26 °C
Mitjana mínimes
20 °C

GRÀFICA DE TEMPERATURES MÀXIMES I MÍNIMES

Temps passat

AGOST DE 1986

- Un poc de vergonya, senyors.
- Des de fora estant.
- La nostra joventut.
- Reportatge: Un bust del metge Monjo.
- La salut ho és tot: Les varius.

AGOST DE 1987

- La columna de la llengua: De "concejals" a regidors.
- Sa Xerradeta amb Miquel Torelló, batle de Maria.
- Consells per a pares que vulguin col·laborar.
- El viatge d'iràs i no tornaràs.
- L'autopista Palma-Inca.
- L'auca de com en un dia tres batles tingué Maria.

AGOST DE 1988

- S'Albufera: La natura, patrimoni de tots.
- La columna de la llengua: Vocabulari estiucenc.
- Festa del Pedal.
- Educació permanent d'adults a Maria.
- Sa Xerradeta amb l'amo en Joan Colombram.
- El Rebrot informa: Acampada a Betlem.
- Carrerany Esportiu: VI Torneig de futbol sala.

AGOST DE 1989

- Férem Carrerany a Cabrera.
- VIII Festa Folklorica: Homenatge a l'amo en Xesc de Son Cloquis.
- Concert de piano.
- Sa Xerradeta amb l'amo en Tomeu Ferriol.
- Un poc de coherència.
- Exposició de l'amo en Bernat Quetglas a la Casa de

la Vila.

- El carrer del Carme ha estat de festa.
- Feim Carrerany al Torrent de Pareis.

AGOST DE 1990

- Celebrem el núm. 50 de FENT CARRERANY i els quatre d'existència.
- Memòria R.A.M.: Ca'n Parrusso.
- Sa Xerradeta amb en Pere Ferriol.
- Sa garriga.
- Les messes d'estiu.
- Xisco Mestre, subcampion d'escacs de Balears.
- Feim Carrerany a sa Comuna de Bunyola.

AGOST DE 1991

- Memòria R.A.M.: Els tebeos.
- Jornades per la independència a Ses Tarragones.
- Concert de violí i piano.
- Sa Xerradeta amb Miquel Fullana.
- Maria canta.
- Objecció de consciència.
- Feim Carrerany a Cabrera.

AGOST DE 1992

- Retrat d'un retratista.
- Camps de Maria.
- Sa Xerradeta amb l'amo en Joan Bergas Mascaró.
- Angel Colom, a "Ses Tarragones".
- Ca a la independència passant per Ses Tarragones.
- La Serra de Tramuntana, parc natural.
- Carrerany Esportiu: Llorenç Seguí, campió de Mallorca infantil.

VISITA DEL DIACA JOAN

En Joan Font González, fill de pare mariando i mare castellana, neix a l'Argentina fa 62 anys. Es actualment professor de matemàtiques, catequista i diaca permanent. Ha visitat per primera vegada el poble que va veure néixer son pare, en Gabriel Font Munar, que es casà a l'Argentina amb na Marcelina González Revilla. El pare se n'anà de Maria l'any 1906 i vengué dues vegades a visitar la seva família. El Joan té un altre germà, en Gabriel, que fa d'enginyer de trens.

Tenim curiositat per demanar-li com li va venir la idea de fer-se diaca. Des d'els 16 anys, diu, és catequista i que per això va haver d'estudiar tres anys amb els jesuïtes. Ell no pensava ésser diaca. El seu bisbe li va insinuar i ell acceptà molt content. Fa 17 anys que exerceix com a diaca.

Quan li parlem sobre la feina d'un diaca diu que

ell segueix essent catequista i que com a diaca administra els sagraments i proclama la paraula de Déu.

Li preguntam sobre els mètodes de la catequesi i diu que ell fa catequesi als pares dels nins i els pares ho ensenyen als seus fills. Després el catequista parla als nins del tema que son pare i sa mare els han comentat.

Veient que el diaca Joan aparenta un home molt convençut del que creu, li demanam per què li ha donat per la religió. Ell explica que la seva família era religiosa practicant i ell ho va ésser de nin, de jove enet es va despistar una mica, però prest tornà amb més força a les pràctiques cristianes. Ara n'està convençut totalment.

Quan parlem sobre la fe dels argentins, diu que la classe humil és la que està més prop de Déu, que té

"Jo som el que no té barba. El barbut que es pareix a Richard Chamberlain, és Monsenyor Casaretto."

fe en tot; des de l'esperança de tenir un govern millor, que no el tendrem perquè de cada dia empitjora, fins a una fe religiosa molt creient.

El diaca Joan expressa amb cert orgull que el seu bisbe actual, Alcides Jorje Casaretto fou catequizat per ell. També foren alumnes seus tres capel·lans i seminaristes que en la actualitat estudien. Té una gran alegria quan un alumne seu entra al seminari.

Li preguntam sobre l'església argentina i contesta que la veu una mica primitiva. Hauria d'obrir-se més al poble. Segueix aferrada a algunes coses massa tradicionals. Pens que parla massa ex càtedra. La seva manera de parlar no arriba al poble.

Deixant la part argentina, passam a parlar de l'església universal. D. Joan diu que li haurien d'interessar més els que estan lluny de la civilització. La paraula de Déu hauria d'arribar per tot. Pensa que, el Joan XXIII hauria fet avançar més l'església. La joventut, diu, té ganes de dur missatges. La joventut sap estimar. Hi hauria d'haver més vocacions.

Quan li preguntam sobre Maria de la Salut, diu: el meu pare em deia que era un poble molt petit, però jo no el trop tan petit. Hi ha molta i bona gent. He conegut bons amics. Alguns diuen que ara no s'està bé, que abans es vivia millor. Aquí tothom té de sobres per menjar, a l'Argentina hi ha gent que només pot menjar cada dos dies.

Li demanam un consell per Maria i dona aquest: que recordin que s'han d'estimar. Hi ha gent que està esperant una paraula, encara que només sia un bon dia, per sentir-se acompanyats. Es pot fer molt, dialogant.

Finalment, parlant sobre la casa parroquial, creu que totes les parròquies haurien d'esser així: acollir la gent que necessita un llit, un plat de menjar i una amistat. Diu textualment: Si jo venia a viure a Maria, aniria a estar a la parròquia i si tenia una casa, la voldria gran per omplir-la d'aquests amics.

Quan li parlam de qüestions mundials, creu que el capitalisme i Nordamèrica són la causa de tots els mals, que els pobles són savis, que no t'has d'allunyar del que creus que és dolent i que Jesús, quan besa, no se lleva la corona d'espines i que, com Maria Magdalena, s'ha d'obrir l'olleta del perfum per estimar a tothom sense por.

Des d'aquesta revista, desitjam molta sort al diaca Joan. Que segueixi escampant la bona Nova en tant d'entusiasme i despertant esperança com ha sabut fer fins ara i també entre nosaltres, els que hem tengut la sort d'escoltar-lo i tractar-lo. El poble de Maria l'espera amb els braços oberts quan vostè vulgui venir a viure amb nosaltres.

El diaca Joan, no només sap predicar, batejar i estimar, sinó també sap de cuina. L'altre dia, ajudat per alguns de la parròquia, a casa d'uns cosins, feren unes panades criolles que un se'n xupava els dits.

Ens ha deixat la recepta:

Preparar farina, ous i saïm.

Amassar durant 25 minuts, s'estira amb un pal i es doblega amb quatre dobles.

Tot això descansa mitja hora, tapat amb un pedaç humit.

Després un altre cop de pal i es doblega quatre vegades al revés. Aquesta operació es fa cinc vegades.

Després s'estira amb el pal i es talla amb trosos rodons. Que la taula estigui enfarinada.

En una recepta per sis persones s'hi posa:

Un quilo de carn de vedella, picada.

250 grans de panses de raïm de Corint.

220 grans d'olives verdes, tallades a trossets petits.

4 pebres dolços, vermells.

5 cebetes, dorades primer a la pella.

3 ous forts, picats.

2 tomàtigs sense pinyols.

UN poc de pebre coent, molt i altre pebre

Tot es mescla, es col·loca damunt la pasta, es doblega com que fer un cocarroll o robiol, es posa al forn amb foc lent durant 30 minuts.

Si voleu que quedin doradets les pintau amb un vermell d'ou.

Si ho provau i vos surt bé, no haurem menjat res tan bo mai.

Pere Fons Pascual

POEMES I GLOSES

A LA MARE DE DÉU DE LLUC

La gent major de Maria
molts de pics sol pensar en vós
perquè feis molts de favors
i els vos pagam aquest dia.

Tots venim amb cortesia
aquí per adorar-vos,
¡Oh, Mare dels Dolors,
donau-nos fe i valentia!

Tota la gent de Maria,
el poble de la Salut.
¡Oh Mare de Déu de Lluc,
donau-nos força cada dia!

Que el president que hi havia
el coratge ha perdut,
donau-li un poc de salut
i pugui estar amb nosaltres un dia,
que la seva malaltia
és un mal desconegut.

Aina Ferriol Pastor
Maria de la Salut, Maig de 1.993.

NTRA SRA DE LLUC

UN SILENCI

M'ha tocat viure un amor de silenci,
escotar les pedres velles del meu silenci,
un silenci que em batega al cor.
Et cerc desesperançadament dintre l'aire,
em fuigs de dintre les mans
com barquets de paper que se'n duu l'aigua,
un misteri de boires amorosides,
veig que toca la meva ferida fonda
Mir el vaixell i és nul
Com ma nau que es perd dintre l'horitzó,
et veig i tu no hi ets
et somni i despert sol,
veig la teva cara vella, preciosa,
meva en l'embuix de les teves mans,
meva: dintre l'absurd de la teva llibertat,
meva: dintre l'absurd de les teves cadenes.
Pint mans blanques, verdes i ocre,
i tots es colors es confonen amb els teus cabells,
Sota el vent donant-me l'espàtlla
mirant el tètric horitzó del meu amor,
dels meus trists ploma i paper,
per dir-te que estic boig.

Pere Riera Estelrich

Carrerany Esportiu

NOU TÍTOLS DE CAMPIÓ DE LES BALEARS

Recentment s'han celebrat les curses corresponents als campionats de les Balears de ciclisme per a les distintes modalitats i categories. Els representants del Club Ciclista Maria de la Salut han aconseguit nou bandes de campions autonòmics sobre un total de catorze possibles. Aquesta data demostra el gran nivell dels nostres representants, tres dels quals, Llorenç Seguí, Daniel Estarellas i Francisco Mulet han participat recentment als campionats nacionals de ciclisme en pista defensant, en categoria cadet, els colors de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears. Malgrat no hagin tengut sort a les distintes proves on han competit, el seu gran nivell esportiu els ha permès poder competir al velòdrom "LLuís Puig" de València, el mateix escenari dels passats mundials.

DIUMENGE DIA 4 DE JULIOL DE 1993 SIS CAMPIONS DE LES BALEARS

Amb el patrocini dels Ajuntaments de Maria de la Salut i Sineu, organitzats pels Clubs Ciclistes d'ambdues localitats, el passat diumenge dia 4 de juliol, amb sortida i arribada al nostre poble, es va

celebrar una nova edició dels campionats de les Balears de fons en carretera per a les categories aleví, infantil, cadet, fèmina i social.

Poc després de les nou del matí es va iniciar la cursa per a socials a la qual hi participaren 109 ciclistes sobre un itinerari de 89 quilòmetres: Maria, Sa Serra, Sineu, Lloret, Sant Joan, Sineu, Maria, cruïlla Santa Margalida, Petra, Manacor, Sa Vall, Petra, Maria. Fou una competició que va tenir molt poca història ja que als inicis s'escaparen el veterà "B" Francesc Conejo (Algaida) i l'aficionat Tomeu Vives (Ford) formant una parella capdavantera que semblava iniciava una aventura impossible que els va donar el triomf a les seves respectives categories. A la primera passada per Maria el veterà finalitzava la seva cursa mentre que Vives va seguir en solitari fins a l'arribada mentre el gran pilot havia quedat romput en molts petits grups.

1. Tomeu Vives	Ford	2.22.20
2. Bernat Mesquida	Siurell	2.23.13
3. Joan A. Yniesta	Blando	2.23.18
4. Gregori Aceituno	Felanitx	2.23.20
5. Pere Santandreu	S.Llorenç	2.24.01
20.Joan Pira	T. Mestre	2.24.01
22.Ferriol Colombram	T. Mestre	2.24.01

Carrerany Esportiu

25. Guillem Quetglas	T. Mestre 2.24.01
26. Rafel Mulet	T. Mestre 2.24.01
37. Ferriol Roig	T. Mestre 2.24.12
38. Antoni Mas	T. Mestre 2.24.12

Mentre competien els socials es va desenvolupar la prova per als alevins i fèmies infantils. Els 17 ciclistes sortiren des de la Plaça des Mercat de Sineu cap al nostre poble. El grup capdavanter no es va rompre fins al metres finals on quatre dels nostres representants arribaren a les primeres posicions. La guanyadora, Victòria Montiel (Es Cruce) aconseguí el "nostre" primer títol, mentre que el tercer classificat, Joan Barceló (Es Cruce) s'apropiava del segon.

semblant als socials: Maria, Sa Serra, Sineu, Maria, cruïlla Santa Margalida, Petra, Manacor, Sa Vall, Petra, Maria. Quasi des de l'inici Llorenç Seguí (Es Cruce) es va escapar en solitari, passant per meta amb més de quatre minuts al seu favor. Tant la temperatura elevada com el gran esforç realitzat al primers quilòmetres i una distància més llarga de l'habitual li provocaren problemes musculars que el deixaren en una posició final que no reflecteix les vertaderes possibilitats del ciclista. A la segona meitat de la cursa, un altre dels nostres, Xisco Mulet (Es Cruce), va circular en solitari fins arribar al final de la prova, aconseguint una nova banda de campió. La quarta posició aconseguida per la fèmia afi-

1. Victòria Montiel	Es Cruce	12.18
2. Magdalena Márquez	Es Cruce	12.18
3. Joan Barceló	Es Cruce	12.18
4. Guillem Beltrán	Es Cruce	12.18
5. Eduardo Rodríguez	Es Port	12.18
8. Vicenç Reynés	Es Cruce	12.18
14. Cristina Fernández	Es Cruce	13.11

Després que tots els socials haguessin arribat a meta sortiren els cadets juntament amb les fèmies juvenils i aficionades formant un grup de 40 ciclistes per completar 68 quilòmetres sobre un itinerari

cionada Margalida Fullana i la setzena de la juvenil Maria Antònia Márquez (ambdues Es Cruce) completaren els tres títols que aquesta cursa ens va donar.

1. Francisco J. Mulet	Es Cruce	2.01.07
2. Antoni Colom	Derbi	2.04.20
3. Julio Martí	Es Port	2.04.20
4. Margalida Fullana	Es Cruce	2.04.20
5. Joan Orenes	St Antoni	2.04.20
9. Antoni Obrador	Es Cruce	2.07.24
14. Josep L. Mayol	Es Cruce	2.07.37

Carrerany Esportiu

16. Maria A. Márquez	Es Cruce	2.07.45
17. Llorenç Seguí	Es Cruce	2.07.45
18. Daniel Estarellas	Es Cruce	2.07.45

3. Joan Palacios	Amigos	33.35
4. Damià Barceló	Es Cruce	33.35
5. Jordi Roig	St Antoni	33.35
9. Antoni Martorell	Es Cruce	33.35
19. Eva Maria Fuster	Es Cruce	38.15

Mentre competiren els cadets, es va desenvolupar la prova per als infants. Foren 26 participants que completaren 16 quilòmetres sobre una volta: Maria, Sa Serra, Sineu, Maria. Joan Rigo fou el guanyador en una cursa on els nostres representants, Antoni Martorell i Damià Barceló no tingueren el seu dia. Afortunadament, la fèmina cadet Eva Maria Fuster (Es Cruce) aconseguí la sisena banda de la reunió ciclista del quatre de juliol.

1. Joan Rigo	Siurell	33.35
2. Rafel Cosano	S Prohens	33.35

DANIEL ESTARELLAS, TRES CAMPIONATS MES

Al velòdrom municipal de Son Moix, a Palma, la setmana anterior se disputaren els campionats de les Balears de ciclisme en pista. Tres dels ciclistes del C.C. Maria de la Salut, Llorenç Seguí, Francisco Mulet i Daniel Estarellas hi participaren a les proves de categoria cadet a les quals demostraren les seves bones condicions físiques que els permeteren ser, quinze dies després als nacionals de pista.

El qui va tenir una participació més destacada fou Daniel Estarellas que va aconseguir els títols autonòmics a tres de les quatre especialitats: velocitat, quilòmetre i puntuació. El guanyador de la persecució individual fou Christian Retolaza.

La desqualificació -que consideram injusta- de Llorenç Seguí a la cursa de velocitat el va privar d'una medalla de plata com la que aconseguí al quilòmetre. Malgrat tot va demostrar que és el millor dels velocistes cadets de primer any.

CC. MARIA
DE LA SALUT

EXCURSIÓ DEL COR PARROQUIAL

El passat diumenge, dia 11 de Juliol, un nombrós grup de cantadors i cantadores, escolanets i altre gent de la rectoria, 42 en total, anàrem d'excursió, com solem fer cada any.

Partírem de la plaça des Pou a les 9'30 h. i ens dirigírem cap a Santa Ponça, primera aturada de mitja horeta per berenar i visitar l'església.

Seguírem cap a Camp de Mar on baixàrem i anàrem a banyar-nos a la platja fins que, cap a les 14 h., anàrem a preparar el dinar. Un trempó on no hi mancà res i el que volgué va poder repetir. Després de dinar a l'ombra d'uns pins gegantins l'amo en Xesc de Son Cloquis va desenfundar la guitarra i sa ximbomba i començàrem a cantar i ballar.

Cap a les 4 de s'horabaixa férem una visita al Port d'Andratx que durà 45 minuts i seguírem de tornada cap a Santa Ponça on nedàrem fins a les 7 h. i després de berenar tornàrem cap a Maria. Tot el camí ens el passàrem cantant i sense adonar-nos ens trobàrem una altra vegada a Sa Plaça de Maria. Ens ho passàrem d'allò més bé.

Onofre Sureda Ribas.

